RAAD VAN TOEZICHT VERZEKERINGEN

U I T S P R A A K Nr. 2005/036 WA

i n d e k l a c h t nr. 2004.4471 (114.04)

ingediend door:

hierna te noemen 'klager',

tegen:

hierna te noemen 'verzekeraar'.

De Raad van Toezicht Verzekeringen heeft kennis genomen van de schriftelijke klacht, alsmede van het daartegen door verzekeraar gevoerde schriftelijke verweer.

Uit de stukken is, voor zover voor de beoordeling van de klacht van belang, het navolgende gebleken.

Inleiding

Klager is architect. Hij heeft bij verzekeraar een aansprakelijkheidsverzekering voor architecten gesloten.

In artikel 29.4 van de op de verzekering van toepassing zijnde polisvoorwaarden is bepaald:
'Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door het niet of niet tijdig uitvoeren van een opdracht'.

In artikel 29.6 van de polisvoorwaarden is bepaald:
'Niet gedekt is de aansprakelijkheid voor schade door overschrijding van bouwkosten of prijzen tengevolge van foutieve begrotingen of ramingen'.

In artikel 2.1.1 van de polisvoorwaarden is bepaald:
'(…) De maatschappij vergoedt (…) ingeval van een gedekte schade:
- de kosten van verweer, mits dat met instemming van de maatschappij wordt gevoerd, óók in een eventuele procedure die een benadeelde tegen een verzekerde aanhangig heeft gemaakt;
(…)'.

De klacht

Klager is door een opdrachtgever aangesproken terzake van het niet tijdig uitvoeren van een opdracht en het niet overeenkomstig de opdracht presteren. Bij in kracht van gewijsde gegaan vonnis van 7 april 2004 heeft de Rechtbank te (…) de vordering afgewezen.

De onderhavige verzekering strekt tot dekking van de schade van de architect, daarin bestaande dat hij wordt aangesproken voor schade aan personen en aan zaken van derden ten gevolge van het onjuist uitvoeren van een hem verstrekte opdracht. Een essentieel onderdeel van de dekking is de vergoeding van de kosten van verweer en rechtsbijstand overeenkomstig artikel 2.1.1 van de polisvoorwaarden. In de onderhavige zaak heeft verzekeraar geweigerd deze kosten te dekken en deswege is de in artikel 2.1.1 bedoelde instemming

achterwege gebleven. Het is vaste rechtspraak de begrippen ‘schade’ en ‘kosten’ in een polis als de onderhavige ruim uit te leggen.

Verzekeraar beroept zich op de hierboven onder Inleiding geciteerde artikelen 29.4 en 29.6 van de polisvoorwaarden, die zien op het niet of niet tijdig uitvoeren van de opdracht en het overschrijden van bouwkosten of prijzen. Het feit dat de opdrachtgever weliswaar heeft gesteld dat daarvan sprake is, maar dat dit standpunt bij onherroepelijk vonnis is afgewezen, maakt volgens verzekeraar geen verschil. Volgens hem staan de dekking en eventuele aansprakelijkheid los van elkaar, hebben de onderhavige aanspraken te maken met voorvallen waarvoor de polis geen dekking biedt, en komen de kosten van verweer niet voor vergoeding in aanmerking.

Het standpunt van verzekeraar komt erop neer dat in een conflict tussen een verzekerde en een opdrachtgever, laatstgenoemde in feite bepaalt of er dekking is. De wederpartij kan volstrekt ten onrechte een vordering instellen met betrekking tot een onderwerp dat onder de uitsluitingen valt, hetgeen dan tot gevolg heeft dat verzekeraar met een beroep op de verzekeringsvoorwaarden weigert dekking te verlenen. De verzekerde zal tegen de vordering toch verweer moeten voeren en verzekeraar kan dan met een beroep op artikel 2.1.1 weigeren de kosten van het verweer te betalen. Sterker nog, hij kan achteraf - wanneer deze vordering door de rechter wordt afgewezen - met een beroep op artikel 2.1.1 alsnog weigeren de kosten van het verweer voor zijn rekening te nemen, omdat het verweer niet met zijn instemming is gevoerd.

Dit kan niet de bedoeling van partijen - verzekeraar en verzekerde - geweest zijn bij het sluiten van de verzekeringsovereenkomst en is ook anderszins in strijd met de redelijkheid en billijkheid. De weigering van verzekeraar om dekking te verlenen schaadt de goede naam c.q. het aanzien van en het vertrouwen in het verzekeringsbedrijf. Verzekeraar is volgens klager gehouden de kosten van het verweer in de procedure met de opdrachtgever ten bedrage van€ 21.985,24 te vergoeden. De rechtsbijstandkosten van klager in de onderhavige klachtprocedure bedragen tot op heden € 1.101,96.

Het standpunt van verzekeraar

Na de schademelding heeft verzekeraar aanvullende stukken opgevraagd en er direct op gewezen dat er mogelijk geen dekking is voor de door de tegenpartij geclaimde schade. Uit de later ontvangen stukken bleek dat het ingenomen standpunt met betrekking tot het ontbreken van dekking inderdaad correct was.

De wederpartij van klager verweet klager namelijk zijn opdracht niet (tijdig) te hebben uitgevoerd en fouten te hebben gemaakt in begrotingen of ramingen waardoor de bouwkosten zijn overschreden.

Verzekeraar verwijst naar de hierboven onder Inleiding geciteerde artikelen 29.4, 29.6 en 2.1.1 van de polisvoorwaarden.

Omdat er geen dekking is voor de geclaimde schade, komen ook de kosten voor rechtsbijstand in de tegen klager aangespannen procedure niet voor vergoeding in aanmerking.

Zoals uit artikel 2.1.1 blijkt komen de kosten van rechtsbijstand in een tegen klager gevoerde procedure voor vergoeding in aanmerking als aan twee voorwaarden is voldaan: 1. de geclaimde schade is gedekt, en 2. het verweer wordt met instemming van verzekeraar gevoerd.

Omdat geen sprake was van een gedekt evenement - de geclaimde schade viel niet onder de dekking - had verzekeraar geen belang bij het in de procedure te voeren verweer. Dit is aan klager meegedeeld.

Klager stelt dat zo zijn wederpartij bepaalt of er dekking is of niet. Dit is niet het geval. Verzekeraar beoordeelt op basis van de polisvoorwaarden of een schade onder de dekking valt. Als er dekking is dan kunnen de kosten van rechtsbijstand voor vergoeding in aanmerking komen. Nu sprake is van een niet (tijdig) uitgevoerde opdracht en bouwkosten of prijzen zijn overschreden is de schade niet gedekt en komen de geclaimde kosten van verweer niet voor vergoeding in aanmerking.

De onderhavige aansprakelijkheidsverzekering is geen rechtsbijstandsverzekering. De onderhavige verzekering dekt niet allerlei vormen van rechtsbijstand. De rechtsbijstandsdekking wordt met name gegeven in het belang van verzekeraar zelf. Zo is slechts de rechtsbijstand gedekt die nodig is ter verweer tegen een gedekte aanspraak omdat verzekeraar daarvan nut kan ondervinden.

Het commentaar van klager

Klager heeft, kennis genomen hebbend van het verweer van verzekeraar, zijn klacht gehandhaafd.

Het oordeel van de Raad

Indien klager aansprakelijk zou zijn voor schade door het niet of niet tijdig uitvoeren van de opdracht van zijn opdrachtgever en voor schade door overschrijding van het beschikbare budget door onjuiste raming, hetgeen door de opdrachtgever wordt gesteld, zou deze schade volgens de in de Inleiding geciteerde artikelen 29.4 resp. 29.6 van de toepasselijke polisvoorwaarden niet zijn gedekt. Ook de kosten van verweer in verband met een aansprakelijkstelling van deze aard zouden niet zijn gedekt omdat het in de Inleiding eveneens geciteerde artikel 2.1.1 van de polisvoorwaarden, voorzover thans van belang, slechts dekt de kosten van verweer in geval van een gedekte schade.
Dat de artikelen 29.4 en 29.6 aansprakelijkheid van verzekerde veronderstellen en de Rechtbank te Leeuwarden bij haar vonnis van 7 april 2004, waartegen geen beroep is ingesteld, nu juist heeft beslist dat klager niet aansprakelijk is voor de schade die zijn opdrachtgever stelt door klagers optreden te hebben geleden, kan klager niet baten. Verdedigbaar is de opvatting van verzekeraar dat de polis geen aanknopingspunten biedt om op de zojuist genoemde omstandigheden een uitkeringsplicht van verzekeraar te baseren. Verzekeraar heeft dan ook, door aan klager vergoeding van de kosten van het verweer in de procedure tegen de opdrachtgever te ontzeggen, de goede naam van het verzekeringsbedrijf niet geschaad.

De beslissing

De Raad verklaart de klacht ongegrond.

Aldus is beslist op 4 april 2005 door mr. M.M. Mendel, voorzitter, mr. D.H. Beukenhorst, drs. C.W.L. de Bouter, mr. R. Cleton en mr. E.M. Dil-Stork, leden van de Raad, in tegenwoordigheid van mr. S.N.W. Karreman, secretaris.

De voorzitter:

(mr. M.M. Mendel)

De secretaris:

(mr. S.N.W. Karreman)